

Brüsszel, 2018.6.5.
COM(2018) 449 final

2018/0237 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményét (108. sz. egyezmény) módosító jegyzőkönyvnek az Európai Unió érdekében történő aláírására a tagállamoknak adott felhatalmazásról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya azon határozat, amely felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy az Európai Unió érdekében aláírják az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményét (a továbbiakban: 108. sz. egyezmény) módosító jegyzőkönyvet (a továbbiakban: módosító jegyzőkönyv). A Bizottság egyidejűleg javaslatot terjesztett elő a módosító jegyzőkönyvnek az Európai Unió érdekében történő megerősítésére vonatkozóan a tagállamoknak adott felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Háttér-információk

A személyes adatok védelmének területére vonatkozó egyetlen jogilag kötelező erejű többoldalú megállapodás az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezménye (a továbbiakban: 108. sz. egyezmény). Az egyezmény célja az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikkében elismert, a magánélet tiszteletben tartásához való jog védelme. A magánélet tiszteletben tartásához való jogot és az adatvédelemre vonatkozó jogot az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke, valamint az EUMSZ 16. cikke is tartalmazza.

A 108. sz. egyezmény előírja a felek számára, hogy ültessék át saját nemzeti jogukba azokat a szükséges intézkedéseket, amelyek biztosítják az egyének emberi jogainak tiszteletben tartását a személyes adatok kezelése során. Az adatvédelem területére vonatkozó uniós jogszabályok kidolgozásának ez volt az egyik fő kiindulópontja. A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (11) preambulumbekzdése szerint az irányelv egyik célkitűzése éppen az volt, hogy tartalmat adjon, és kiegészítse azokat az elveket és a jogokat, amelyeket a 108. sz. egyezmény tartalmaz.

A 108. sz. egyezményt eddig 51 ország erősítette meg, köztük az Európai Unió mind a 28 tagállama, a négy EFTA-állam, valamennyi nyugat-balkáni ország, számos szomszédságpolitikai partnerország (például Örményország, Grúzia), az Oroszországi Föderáció, Törökország és számos Európán kívüli ország Afrikában (például Szenegál, Tunézia) és Latin-Amerikában (Uruguay) egyaránt. Több ország (például Argentína, Mexikó, Marokkó) kérelme folyamatban van, és számos ország megfigyelői státusszal rendelkezik (például Japán, Dél-Korea).

A 108. sz. egyezményt 1981-ben nyitották meg aláírásra, jóval az internet és az elektronikus hírközlés korszakát megelőzően. A technológia fejlődése és az információk globalizációja új kihívásokat teremt a személyes adatok védelme terén. A módosító jegyzőkönyv célja a 108. sz. egyezmény korszerűsítése e kihívások kezelése érdekében.

2.2. A módosító jegyzőkönyv

A korszerűsített (azaz a módosító jegyzőkönyvvel módosított 108. sz.) egyezmény egységes alkalmazási kört fog bevezetni az egyezmény valamennyi részes fele számára annak lehetősége nélkül, hogy alkalmazási köréből teljes mértékben kizárjanak ágazatokat vagy tevékenységeket (például a nemzetbiztonság területén), ellentétben a 108. sz. egyezmény

jelenlegi szövegével. A korszerűsített egyezmény tehát a felek joghatósága alá tartozó valamennyi adatkezelési típusra kiterjedne mind a köz-, mind a magánszektorban.

A módosító jegyzőkönyv jelentősen növeli a 108. sz. egyezmény által biztosított adatvédelem szintjét. A korszerűsített egyezmény pontosabban meghatározza a jogszerű adatkezelés elvét (különösen a hozzájárulásra vonatkozó követelmények tekintetében), és tovább erősíti a különleges adatkategóriák védelmét (miközben a kategóriákat kiterjeszti az uniós jogban a személyes adatok különleges kategóriáiként elismertekre is). Ezenfelül a korszerűsített egyezmény további biztosítékokat nyújt az egyének számára személyes adataik kezelése során (különösen a tervezett adatkezelési művelet valószínű hatásának vizsgálatára, valamint a vonatkozó technikai és szervezési intézkedések végrehajtására vonatkozó kötelezettségek; az adatokkal való súlyos visszaélés eseteinek jelentésére vonatkozó kötelezettség), valamint a jogait is megszilárdítja (különösen az átláthatóság és az adatokhoz való hozzáférés tekintetében). Az érintettek új jogai is bevezetésre kerültek, mint például az a jog, hogy az érintettre ne terjedjen ki olyan, kizárólag automatizált adatkezelésen alapuló döntés hatálya, amely rá nézve jelentős hatással járna, az adatkezelés kifogásolásához való jog, valamint az egyén jogainak megsértése esetén a jogorvoslathoz való jog.

A korszerűsített egyezmény felülvizsgált rendelkezéseket tartalmaz (amelyeket jelenleg a csak néhány fél által aláírt kiegészítő jegyzőkönyv foglal magában), amelyek előírják a felek számára, hogy hozzanak létre egy vagy több olyan független hatóságot, amelyek a 108. sz. egyezmény rendelkezéseinek való megfelelés biztosításáért felelősek. E hatóságok helyzete megerősödne azáltal, ha a felek számára előírják, hogy további – például a 108. sz. egyezmény megsértéséhez kapcsolódó határozatok kibocsátására, valamint közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó – hatáskörökkel ruházzák őket fel.

A fent említett jogok és kötelezettségek tekintetében a módosító jegyzőkönyvben megfogalmazott eltérések rendszere három alapvető feltételnek felel meg: a 108. sz. egyezmény átfogó hatályának megőrzése (általános kivételek hiánya), rugalmasság (magas szintű adatvédelmi normák más fontos közérdekekkel – például nemzetbiztonsági megfontolásokkal – való összeegyeztetésének lehetővé tétele), valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával való általános összhang (különösen az adatvédelemhez való alapvető jog lényegét érintő korlátozás hiánya).

Összességében a korszerűsített egyezmény magas szintű védelmet biztosítana, ugyanakkor mozgásteret hagyva a feleknek rendelkezéseik nemzeti jogban történő végrehajtása tekintetében. Így vonzóvá tenné a korszerűsített 108. sz. egyezményhez való csatlakozást azon – akár Európán kívüli – országok számára, amelyek adatvédelmi rendszereik létrehozását vagy megerősítését mérlegelik. Gyakorlati hatása – mind a hatálya, mind pedig az előírt kötelezettségek tekintetében – várhatóan sokkal nagyobb lesz, mint a jelenlegi 108. sz. egyezményé.

A módosító jegyzőkönyv hatálybalépését követően biztosítja annak lehetőségét, hogy az Unió a (korszerűsített) egyezmény részes felévé váljon. Ami az egyezménnyel foglalkozó bizottságon belüli szavazati jogokat illeti, az elfogadott szöveg biztosítja azt az elvet, hogy az Unió a hatáskörébe tartozó területen azon tagállamok számával megegyező számú szavazattal szavazhat, ahányan az egyezmény részes felei. Az uniós szavazatok súlyával kapcsolatos aggályok kezelése érdekében kompromisszumos megoldás született, amelynek értelmében határozatokat csak a felek „jelentős többségével” (négyötödével) lehet elfogadni, a valamely fél egyezménynek való megfelelésével kapcsolatos legfontosabb határozatokat pedig kettős többséggel (minősített többség, az Unión kívüli felek egyszerű többségével) lehet meghozni.

A korszerűsített egyezmény az adatvédelem hatékonyságát is erősítené annak biztosításával, hogy az egyezménnyel foglalkozó bizottság értékelheti a nemzeti jogszabályokban az egyezmény rendelkezéseinek érvényre juttatása érdekében hozott intézkedések hatékonyságát.

A módosító jegyzőkönyv szövege megfelel a Tanács tárgyalási irányelveinek, és azt egyeztetették a tanácsi munkacsoportban részt vevő tagállami képviselőkkel. Teljes mértékben összhangban van továbbá a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (általános adatvédelmi rendelet) és a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (a továbbiakban: a rendőrségi adatvédelmi irányelv) is, kizárva ezáltal azt, hogy a tagállamokra eltérő, sőt egymásnak ellentmondó kötelezettségek vonatkozzanak az Európai Unió és az Európa Tanács joga alapján. Az Unió által az adatvédelem területén alkalmazott nemzetközi stratégia szempontjából különösen fontos egy olyan átfogó egyezmény elfogadása, amely ugyanazon megközelítéssel és elveken alapul, mint az (új) uniós vívmányok. Az Európán kívüli államok számára is nyitva álló 108. sz. egyezményt világszerte számos olyan ország is támogatja, amely adatvédelmi jogszabályokat készít elő vagy azok elfogadását tervezi. „A személyes adatok cseréje és védelme egy globalizált világban” című, 2017. januári közleményében (COM/2017/07 final) a Bizottság hivatkozott a 108. sz. egyezményre, elismerve, hogy a korszerűsített egyezmény az uniós adatvédelmi jogszabályokéval azonos elvekre épülne, és így globális szinten járulna hozzá „a szigorú adatvédelmi előírásokhoz való közelítéshez”. Ezért kifejezte elkötelezettségét a módosító jegyzőkönyv gyors elfogadásának előmozdítása iránt.

2.3. A területen meglévő uniós jog és szakpolitika

A módosított egyezmény által szabályozott területet mára az uniós adatvédelmi jogi keret már jelentős részben szabályozza. A 2018. május 25. óta alkalmazandó általános adatvédelmi rendelet és a rendőrségi adatvédelmi irányelv – amely tekintetében az átültetési határidő 2018. május 6-án lejárt – az adatvédelem területén átfogó szabályrendszert ír elő, valamint legalább azonos – és sok esetben magasabb – szintű védelmet biztosít. A korszerűsített egyezmény 13. cikke értelmében a felek az érintettek számára „az egyezményben előírtnál szélesebb körű védelmet biztosíthatnak”, így a felek szabadon dönthetnek a szigorúbb védelmi intézkedések elfogadásáról.

2.4. A javaslat okai

A módosító jegyzőkönyv akkor lép hatályba, amikor valamennyi fél letétbe helyezte megerősítő, elfogadó, illetve jóváhagyó okiratát az Európa Tanács főtitkáránál. Ezen túlmenően, mivel nagyon sok félnek kell még megerősítenie az egyezményt, a módosító jegyzőkönyv öt év elteltével lehetővé teszi a felek kisebb csoportja számára a „részleges hatálybalépést”, amint legalább harmincnyolc részes fél magára nézve kötelezőnek ismeri el az egyezményt. A módosító jegyzőkönyv ünnepélyes aláírására 2018. június 25-én Strasbourgban kerül sor.

Az uniós tagállamoknak (amelyek jelenleg a 108. sz. egyezmény részes felei) meg kell tenniük a szükséges lépéseket a módosító jegyzőkönyv gyors hatálybalépése érdekében:

Először is, mivel a korszerűsített egyezmény nagyrészt hasonló biztosítékokat tartalmazna, mint az általános adatvédelmi rendelet és a rendőrségi adatvédelmi irányelv, a (részleges) hatálybalépés hozzájárul az uniós adatvédelmi előírások világszerte történő előmozdításához. Konkrétan a 108. sz. egyezmény döntő szerepet játszik az „európai adatvédelmi modell” globális terjesztésében, mivel gyakran referenciapontként szolgál az adatvédelmi jogszabályok elfogadását vagy korszerűsítését mérlegelő országok számára. Mindez jelenleg még fontosabb, mivel a világ számos régiójában egyre több ország rendelkezik ilyen jogszabályokkal. A védelmi előírásoknak az egyezmény részes felei általi szigorítása elősegítené az egyezmény uniós és Unión kívüli részes felei közötti adatáramlást is. Számos ország esetében a 108. sz. egyezményhez való csatlakozás is hasznos előkészítésnek bizonyult az Európai Bizottság megfelelőségértékelés során tett esetleges megállapításaihoz. Az általános adatvédelmi rendelet megerősíti ezt a szempontot azáltal, hogy kifejezetten előírja, hogy a 108. sz. egyezményhez való csatlakozás fontos tényező, amelyet az Európai Bizottságnak a megfelelőség értékelése során figyelembe kell vennie. A magasabb szintű védelem (különösen a bírósági és bíróságon kívüli jogorvoslati lehetőségek rendelkezésre állása, valamint a felügyeleti hatóságok hatékony felügyelete tekintetében) akkor is megkönnyítené a megfelelő biztosítékok alapján történő adatcserét, ha nem kerül sor a megfelelőség megállapítására (különösen azért, mert e biztosítékok a felek jogrendszereiben könnyebben érvényesíthetők).

Másodszor, fontos, hogy a korszerűsített egyezmény teljes mértékben összhangban legyen az általános adatvédelmi rendelet és a rendőrségi adatvédelmi irányelv rendelkezéseivel, hogy az uniós tagállamok továbbra is részes felei maradhassanak az egyezménynek, és rendelkezéseit az uniós jogszabályok megsértése nélkül tiszteletben tarthassák. Mindez különösen a felek közötti szabad adatáramlásra vonatkozó rendelkezéseket érinti, mivel a korszerűsített egyezmény (a jelenlegi szövegtől eltérően) mentességet tartalmaz e szabály alól a „*regionális nemzetközi szervezethez tartozó államok által alkalmazott összehangolt védelmi szabályok által érintett*” felek tekintetében. Ez biztosítja, hogy az uniós tagállamok az uniós adatvédelmi jogszabályokban előírt, nemzetközi adattovábbításokra vonatkozó feltételek ellenére megfeleljenek a vonatkozó előírásoknak.

Harmadszor, a jelenlegi 108. sz. egyezmény a nemzetközi szervezetek számára nem teszi lehetővé a csatlakozást. A módosító jegyzőkönyv mindezt megváltoztatja, és ezért annak hatálybalépése előfeltétele annak, hogy az EU a jövőben csatlakozzon az egyezményhez.

3. JOGALAP

A javasolt tanácsi határozat az EUMSZ 16. cikkével összefüggésben értelmezett 218. cikkének (5) bekezdésén alapul.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményét (108. sz. egyezmény) módosító jegyzőkönyvnek az Európai Unió érdekében történő aláírására a tagállamoknak adott felhatalmazásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 218. cikke (5) bekezdésére, összefüggésben a 16. cikkével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) 2013. május 31-én a Tanács felhatalmazta a Bizottságot, hogy képviselje az Európai Uniót a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló Európa tanácsi egyezmény (EST 108.) (a továbbiakban: 108. sz. egyezmény) korszerűsítésével, valamint a korszerűsített egyezményhez történő uniós csatlakozás feltételeivel és módjával kapcsolatos tárgyalásokon.
- (2) A 108. sz. egyezményt módosító jegyzőkönyvet (a továbbiakban: módosító jegyzőkönyv) az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2018. május 18-án fogadta el, és az 2018. június 25-től áll nyitva aláírásra.
- (3) A módosító jegyzőkönyv célja, hogy kiszélesítse a 108. sz. egyezmény alapján biztosított adatvédelem hatályát, növelje annak szintjét és javítsa hatékonyságát.
- (4) A módosított 108. sz. egyezmény rendelkezései – amennyiben azok az uniós jog hatálya alá tartozó tevékenységekkel összefüggésben személyes adatok feldolgozására vonatkoznak – hatással lehetnek a közös szabályokra vagy azok alkalmazási körét megváltoztathatják az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése alapján, mivel ezek a rendelkezések egybeesnek az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹ és az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvben² foglalt kötelezettségekkel.
- (5) Mivel a korszerűsített 108. sz. egyezmény nagyrészt hasonló biztosítékokat tartalmazna, mint az (EU) 2016/679 rendelet és az (EU) 2016/680 irányelv,

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

hatálybalépése hozzájárul az uniós adatvédelmi normák globális szintű előmozdításához, megkönnyíti az egyezmény uniós és nem uniós részes felei közötti adatáramlást, biztosítja, hogy az uniós tagállamok eleget tesznek az egyezmény szerinti nemzetközi kötelezettségeiknek, és lehetővé teszi, hogy az EU a jövőben csatlakozzon az egyezményhez.

- (6) Az Unió nem írhatja alá vagy nem erősítheti meg a módosító jegyzőkönyvet, mivel a jelenlegi 108. sz. egyezmény értelmében csak államok részes felek.
- (7) Ezért a tagállamokat fel kell hatalmazni arra, hogy az Unió érdekében együttesen eljárva aláírják a módosító jegyzőkönyvet,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy az Európai Unió érdekében aláírják az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményét (108. sz. egyezmény) módosító jegyzőkönyvet, amennyiben rendelkezései az Unió hatáskörébe tartoznak.

2. cikk

A tagállamokat arra ösztönzik, hogy a jegyzőkönyvet 2018. június 25-án a Strasbourgban tartandó ünnepélyes aláírás alkalmával vagy azt követően a lehető legkorábbi időpontban írják alá.

3. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*